

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/28/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114204066
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8114204066.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4 proti žalovanej: Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13 o náhradu škody a nemajetkovej ujmy s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 03.11.2014 č.k. 9C/57/2014 - 42 a proti uzneseniu zo dňa 11.12.2014 č.k. 9C/57/2014 - 55 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok okrem výroku o uložení poriadkovej pokuty.

Z r u š u j e rozsudok vo výroku o uložení poriadkovej pokuty.

P o t v r d z u j e uznesenie.

N e p r i z n á v a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol, žalovanej náhradu trov konania nepriznal a uložil právnenému zástupcovi žalobcu advokátskej kancelárii Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave poriadkovú pokutu vo výške 820 Eur, ktorú je povinný zaplatiť Slovenská republika - Okresnému súdu Prešov v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

V dôvodoch rozsudku súd prvého stupňa uvádza, že žalobca uplatňuje daný nárok v dôsledku tej skutočnosti, že exekučný súd nerozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonania exekúcie v lehote 15 dní od doručenia takejto žiadosti s tým, že ide o exekučné konanie Ex13726/2010 povinného Q. F., nar. XX.XX.XXXX. Súd prvého stupňa poukázal na obsah exekučného spisu a to konkrétne Okresného súdu Humenné sp. zn. 10Er/1011/2010, kde exekučným titulom bol rozsudok stáleho rozhodcovského súdu so sídlom v Bratislave. Súd prvého stupňa nemal za preukázaný nesprávny úradný postup - existenciu prietahov v spomínanom exekučnom konaní ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Žalobu ako nedôvodnú preto zamietol. Zdôraznil, že v uvádzanej exekučnej veci súd nebol viazaný zákonnou 15-dňovou lehotou na rozhodnutie o podanej žiadosti súdneho exekútora a súčasne obdobie do rozhodnutia exekučného súdu bolo potrebné na preskúmanie formálnej a materiálnej vykonateľnosti žalobcom predloženého exekučného spisu. Súd prvého stupňa podotkol, že vzhľadom na množstvo exekučných konaní, ktoré žalobca iniciuje pred Okresným súdom je ústavne akceptovateľná aj relatívne dlhšia lehota nevyhnutne potrebná na vykonanie tejto činnosti. V tejto súvislosti dal do pozornosti viaceré rozhodnutia Ústavného súdu SR súvisiace s prejednávanou problematikou. Uviedol, že súdna prax sa

ustálila na závere, že lehota 15 dní od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie neplatí, ak exekučný súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom a musí rozhodnúť o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Podotkol, že rozhodnutie, ktorým sa zamietla žiadost' o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nie je rozhodnutím nezákonným, pretože v danom prípade nebola žiadnym príslušným orgánom konštatovaná nezákonnosť takéhoto rozhodnutia. Zdôraznil, že pokiaľ žalobca žiadal rozhodnúť vo veci medzitýmym rozsudkom, ak takémuto návrhu účastníka súd nemieni vyhovieť, nevydáva sa o tom zvláštne rozhodnutie. Žalobu preto ako neopodstatnenú zamietol a rozhodol tiež o trovách konania účastníkov a to podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Pokiaľ ide o výrok o uloženej poriadkovej pokute, toto rozhodnutie odôvodnil súd prvého stupňa § 53 ods. 1 O.s.p. Uviedol, že vo veci rozhodol na pojednávaní konanom dňa 03.11.2014 v neprítomnosti účastníkov konania. Pokiaľ ide o žalobcu, ten dňa 31.10.2014 zaslal súdu podanie, ktorým žiadal pojednávanie odročiť z dôvodu účasti na pojednávaniach pred Okresným súdom Topoľčany. Svoju žiadosť o odročenie pojednávania však nepodporil preukázaním predvolania na pojednávanie Okresného súdu v Topoľčanoch ani tým, kedy mu takéto predvolanie bolo doručené a prečo žiada odročiť pojednávanie až 31.10.2014, keď predvolanie mu bolo doručené 28.08.2014. Skonštatoval, že právny zástupca žalobcu sa dopustil klamstva, keďže telefonicky v senáte 5C Okresného súdu Topoľčany bolo zistené, že tento sa pojednávaní pred ním nezúčastňuje, ale žiada o ospravedlnenie neúčasti z dôvodu kolízie pojednávani na súde v Žiline a Dunajskej Strede. Právny zástupca žalobcu tak svojím postupom maril právo žalovanej na prejednanie veci v primeranej lehote a hrubo sťažoval postup konania. Urobil tak v priamom úmysle hrubým klamaním súdu a preto súd prvého stupňa právnomu zástupcovi žalobcu uložil poriadkovú pokutu vo výške 820 Eur.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Žalobca namieta skutočnosť, že súd rozhodol v merite veci na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Zb. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia. Poukázal na čl. 144 ods. 1 Ústavy SR. Súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodol o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. ďalej tvrdí, že súdu neprislúši polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Navyše súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru ESLP v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe. Žalobca nechápe ako môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom. Ide o prejav nesústreďenej činnosti súdu, kedy súdy vyhodnocovali aj takú skutočnosť, ktorá s predmetom konania nesúvisela. Pokiaľ ide o rozhodnutie o poriadkovej pokute, žalobca nesúhlasí s postupom súdu prvého stupňa. Uvádza, že predložil a označil všetky dôkazy, ktoré je potrebné vykonať v konaní. Jeho fyzická účasť na pojednávaní nie je potrebná a súd mohol prejednať vec aj bez jeho účasti, ak ospravedlneniu neúčasti nevyhovel. Právny zástupca žalobcu svojím postupom sa nedopustil žiadneho marenia práva žalovanej na prejednanie veci v primeranej lehote. S týmto rozhodnutím teda nemožno súhlasiť, nakoľko žalovaná svojím doterajším postojom vo všetkých iných obdobných konaniach preukázala pravý opak tým, že sa nezúčastnila na žiadnom z viac ako 12 000 pojednávani, pričom jej zo strany konajúcich súdov poriadková pokuta uložená nebola v žiadnom prípade. V zmysle týchto dôvodov navrhol žalobca podanému odvolaniu vyhovieť.

Odvolačný súd preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle zásad vyjadrených v § 212 ods. 1, 2 O.s.p. spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že pokiaľ ide o vec samú, odvolanie žalobcu opodstatnené nie je.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona pri výkone verejnej moci

a/ nezákonným rozhodnutím,

b/ nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,

c/ rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení, alebo rozhodnutím o väzbe alebo

d/ nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

1/ škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,

2/ škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,

3/ škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánov verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánov verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a § 11.

Podľa § 16 ods. 4 citovaného zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

Podľa § 17 ods. 1 citovaného zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 citovaného zákona, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadošťačením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie, alebo exekučného titulu so zákonom do 15 dní od doručenia žiadosti, písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie; ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúma.

Podľa § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku, podľa tohto zákona možno vykonať exekúcie aj na podklade notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila.

Predovšetkým je potrebné zdôrazniť, že súd prvého stupňa pri aplikácii právnych predpisov a argumentácii vo svojom odôvodnení rozhodnutia nevychádzal z ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení platnom od 01.01.2013, ako to paušálne tvrdí žalobca vo svojom odvolaní. Argumentácia súdu prvého stupňa je totiž založená na úplne iných okolnostiach, ako to bolo citované vyššie z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa.

V danom prípade nesprávny úradný postup má spočívať v nedodržaní 15 -dňovej zákonnej lehoty stanovenej § 44 ods. 2 Exekučného poriadku na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Táto 15-dňová zákonná lehota sa výslovne vzťahuje na prípady, ak súd po preskúmaní žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Ak zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne. Pre zamietnutie žiadosti exekučný poriadok žiadnu zákonnú lehotu neurčuje.

Z obsahu spis Okresného súdu Humenné sp. zn. 10Er/1011/2010 je zrejmé, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola doručená súdu 29.11.2010. Dňa 15.12.2010 exekučný súd vyzval právneho zástupcu oprávneného - žalobcu o podanie správy ohľadom výšky reálne poskytnutého úveru, oznámenie koľko im dlžník reálne zaplatil, vyzval ho predložiť blankozmenku a zdôvodniť v čom sú rozdielne dohodnuté práva a povinnosti zmluvných strán v zmluve a vo všeobecných obchodných podmienkach, ak úver je na účely povolania, zamestnania, podnikania a na iný účel. Zároveň v ten deň vyzval stály rozhodcovský súd v spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s. Bratislava o predloženie ich spisu zn. SR 05141/10. Po predložení spisu a zabezpečení dožiadania exekučný súd uznesením z 13.06.2011 č.k. 10Er/1011/2010 - 29 žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Je potrebné poukázať na tú okolnosť, že dôvodom zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia bola neprijateľnosť rozhodcovskej doložky vyplývajúcej zo spotrebiteľského právneho vzťahu.

Je potrebné zdôrazniť, že materiálny prieskum súladu exekučného titulu so zákonom umožňuje aj ustanovenie § 45 ods. 1,2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov. Vychádzajúc z tohto ustanovenia súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského

rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví z dôvodov uvedených v osobitnom predpise, ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a/, b/ alebo ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa ods. 1 písm. b/ alebo c/.

Pri rozhodovaní o nároku uplatnenom žalobcom v tomto konaní je potrebné vychádzať aj z judikatúry Ústavného súdu SR, pričom je potrebné použiť závery tohto ústavného orgánu aplikované v rozhodnutí IV. ÚS 606/2012, ktoré sa týkalo sťažnosti žalobcov v obdobnej veci. V nej bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podaná 15.08.2011, nasledovala výzva na predloženie rozhodcovskej zmluvy zo 16.04.2012, ktorá bola predložená 04.05.2012 a uznesením z 05.10.2012 bola žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá. Ústavný súd SR okrem iného zdôraznil, že aj niekoľkomesačná nečinnosť súdu nemusí zakladať porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Poukázal na to, že sťažovateľ (žalobca) podával žiadosti o udelenie poverenia hromadne, teda zaťažoval súd v rovnakom čase väčším počtom podaní a preto musel počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je ústavne akceptovateľné.

Ako bolo vyššie naznačené, tieto závery Ústavného súdu SR sú akceptovateľné aj v predmetnej veci. Naďalej platí, že žalobca skutočne podával v danom období viacero exekučných návrhov, ktoré následne boli postupované súdu v podobe návrhu na udelenie poverenie na vykonanie exekúcie a po udelení takéhoto poverenia nasledovali ďalšie procesné návrhy, napr. v podobe návrhu na zmenu exekútora. Teda platí, že žalobca musí vychádzať z daných technických a administratívnych možností súdu, ktorý má spracovať hromadné žiadosti a musí počítať aj s určitým zdržaním.

Základnými predpokladmi vzniku nároku na náhradu škody podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. sú existencia nesprávneho úradného postupu, škoda a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Ak chýba čo i len z týchto predpokladov, zodpovednosť žalovaného účastníka plynúca zo zákona č. 514/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov daná nie je.

Odvolací súd preto s prihliadnutím na uvádzané dôvody rozsudok okrem výroku o uložení poriadkovej pokuty potvrdil ako vecne správny postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Pokiaľ ide o výrok o uložení poriadkovej pokuty právnenému zástupcovi žalobcu je potrebné uviesť, že tento výrok je obsiahnutý v rozsudku, ktorý bol vyhlásený na pojednávaní konanom dňa 03.11.2014 (č.l. 36). Pokiaľ sa vychádza z obsahu zápisnice o pojednávaní konanom dňa 03.11.2014 je zrejmé, že na tomto pojednávaní bol vyhlásený rozsudok v odlišnom znení a síce tak, že súd prvého stupňa žalobu zamietol a odporcovi (žalovanej) náhradu trov konania nepriznal. V takto vyhlásenom rozsudku na spomínanom pojednávaní absentuje výrok o uložení poriadkovej pokuty právnenému zástupcu žalobcov, keď tento je obsiahnutý až v písomnom vyhotovení rozsudku (č.l. 42).

Je teda zrejmé, že na pojednávaní konanom dňa 03.11.2014 bol vyhlásený rozsudok v odlišnom znení, ktorým sa žaloba zamietla odporcovi sa náhrada trov konania nepriznala a rozsudok neobsahoval výrok o uložení poriadkovej pokuty právnenému zástupcovi žalobcu.

Podľa § 156 ods. 4 O.s.p., len čo súd vyhlási rozsudok, je ním viazaný.

Vychádzajúc z uvedeného tak bolo potrebné rozsudok vo výroku o uložení poriadkovej pokuty zrušiť ako nadbytočný postupom podľa § 221 ods. 1 písm. i) O.s.p. Pokiaľ má súd prvého stupňa za to, že sú tu dané dôvody pre uloženie poriadkovej pokuty vo vzťahu k právnenému zástupcovi žalobcu, rozhodne v tomto smere samostatným uznesením.

Uznesením zo dňa 11.12.2014 č.k. 9C/57/2014 - 55 súd prvého stupňa súd uložil žalobcovi, aby v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia zaplatil súdny poplatok za odvolanie vo výške 20 Eur podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov.

Aj proti tomuto rozhodnutiu podal včas odvolanie žalobca, ktorý navrhol uznesenie zrušiť ako neopodstatnené. Poukázal na obsah položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov. Ako vyplýva z definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej ako sú odvolanie, dovolanie a pod., ako je tomu pri položke 1 Sadzobníka súdnych poplatkov. Žalobca zdôraznil, že podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdному poplatku. Žalobca preto nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Poukázal v tejto súvislosti aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 4Cdo/39/2007. V prílohe zákona č. 71/1992 Zb. nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Žalobcovi tak bola v rozpore týmto Zákomom o súdnych poplatkoch uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Ak je účastníkovi konania v rozpore so Zákomom o súdnych poplatkoch ukladaná poplatková povinnosť tam kde ju nemá, predstavuje takýto zásah zo strany štátu spravidla i zásah do jeho základného práva na súdnu ochranu zaručenú v článku 46 ods. 1 Ústavy SR a porušenie článku 12 ods. 1, no najmä 13 ods. 1 písm. a) Ústavy SR. Navyše podľa § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch vyplýva, že z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012. V danom prípade žaloba bola podaná pred 01.10.2012 a konanie sa začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z.z., preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012. Do tohto obdobia bolo podľa § 4 ods. 1 písm. k) Zákona o súdnych poplatkoch konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. V zmysle týchto dôvodov navrhol podanému odvolaniu vyhovieť.

Aj toto rozhodnutie preskúmal odvolací súd podľa § 212 ods. 1,2 O.s.p. v spojení s § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie opodstatnené nie je.

Odvolací súd poukazuje na to, že súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom bolo ex lege podľa § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „poplatkového zákona“), oslobodené od poplatku od 01.07.2007, ktoré bolo zavedené s odkazom na zákon č. 273/2007 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zákomom č. 286/2012 Z.z. z 11.09.2012, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch v znení neskorších právnych predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, došlo k novele zákona o súdnych poplatkoch, pričom bolo vypustené s účinnosťou od 01.10.2012 ustanovenie § 4 ods. 1 písm. k/ poplatkového zákona (týkajúce sa vecného oslobodenia vzťahujúce sa na konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom).

Z ustanovenia § 18ca poplatkového zákona v súvislosti s účinnosťou novely poplatkového zákona č. 286/2012 Z.z. vyplýva, že z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté od 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012.

Pri výklade predmetného zákonného ustanovenia je potrebné vychádzať z celého kontextu poplatkového zákona s poukazom na znenie § 1 a § 5 citovaného právneho predpisu.

Ak bol poplatkový úkon navrhnutý alebo ak je v Sadzobníku súdnych poplatkov ustanovený súdny poplatok za konanie a toto bolo začaté do 30.09.2012, vyberajú sa poplatky podľa doterajších predpisov. Ide o zakotvenie princípu zákazu retroaktivity vo vzťahu k úkonom navrhnutým alebo konaniam začatým do 30.09.2012, keďže pri nich poplatková povinnosť vznikla ešte počas účinnosti právneho stavu pred novelou vykonanou zákonom č. 286/2012 Z.z.

V prípade podania odvolania vzniká poplatková povinnosť podľa § 5 Zákona o súdnych poplatkoch až podaním odvolania, ktoré je poplatkovým úkonom. Ak bolo odvolanie podané po 30.09.2012, aj keď samotné súdne konanie na súde prvého stupňa začalo do 30.09.2012, použije sa na poplatkovú povinnosť v odvolacom konaní právny stav účinný po 30.09.2012.

Podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov účinného od 01.10.2012, zo žaloby za náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa platí súdny poplatok vo výške 20,- Eur.

Ak je ustanovená sadzba za konanie, myslí sa tým konanie na jednom stupni (§ 6 ods. 2 veta prvá Zákona o súdnych poplatkoch). Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Z uvedeného vyplýva, že i sám zákonodarca rozlišuje pre poplatkové účely medzi konaním na jednom stupni a konaním odvolacím a dovolacím, preto poplatková povinnosť za odvolanie sa posudzuje podľa právneho stavu platného v čase účinnosti začatia odvolacieho konania.

Keďže poplatková povinnosť žalobcu v odvolacom konaní vznikla podaním odvolania a od 01.10.2012 na konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho neprávny postupom sa nevzťahuje vecné oslobodenie, vznikla žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie podľa § 6 ods. 2 druhá veta poplatkového zákona, položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov (porov. tiež uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 12Co 530/2013-97 zo dňa 30.04.2014).

Odvolací súd preto napadnuté uznesenie potvrdil ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

O trovách konania účastníkov bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Žalobca vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na náhradu trov a žalovanému v tomto štádiu trov konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.